

якості важливого механізму саморозвитку особистості [6, с. 4].

Самопроекування являє собою перманентний процес, що супроводжує особистісне становлення людини протягом усього свідомого життя, в результаті чого постійно створюється й уточнюється ідеальний образ майбутнього себе – як висококваліфікованого спеціаліста, активного суб'єкта соціальних процесів. Самопроекування – це спосіб актуалізації певних здібностей і якостей особистості; процес, звернення до себе. Під самопроекуванням розуміється пізнавальна діяльність, яка: здійснюється добровільно; керується самою людиною; необхідна для вдосконалення професійних і особистісних якостей людини, і сама людина це визнає. Процес самопроекування забезпечує успішне становлення професійної самосвідомості.

Самопроекування – це попереднє розроблення основних деталей педагогічної діяльності щодо саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації. Воно організується за індивідуальною програмою, яка розуміється як орієнтувальна основа поетапного освоєння вчителем культури педагогічної діяльності тощо.

Наприклад, В.П. Бедерханова наполягає на одночасному педагогічному проєкуванні та проєкуванні саморозвитку і визначає наступні принципи самопроекування: валеологічності досягнення успіху, індивідуалізації, розвитку творчого потенціалу людини, їх прихованих можливостей, психологічної комфортності, оптимістичності навчання, укріплення віри у себе, свої можливості [1, с. 15].

Технологія самопроекування потребує варіативного освітнього середовища. Досягнення цієї мети передбачає організацію навчання вчителів у зональних школах новаторства керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників. Це участь у роботі методичних студій РШН і ЗШН, фестивалі «Золотий фонд уроків Полтавщини», у проведенні педагогічних мостів між школами новаторства тощо.

Також важливим є розроблення вчителем самопроекту „Я – професіонал” і проєкту особистої системи професійної діяльності у нерозривному поєднанні цих процесів протягом діяльності ЗШН, що уможливить своєчасне коригування концептуальної і змістової спрямованості авторської педагогічної системи, дозволить конструктивно впливати на якість особистісної і професійної підготовки в цілому, що забезпечить вищий рівень педагогічної майстерності (новаторства) вже на початкових етапах професійної діяльності.

Література

1. Бедерханова В. Совместная проектировочная деятельность как средство развития детей и взрослых [О необходимости проектирования саморазвития наряду с проектированием процессов и систем] / В. Бедерханова // Развитие личности. – 2002. – №1. – С. 24–36.
2. Білик Н.І. Координація діяльності молодих учителів Полтавщини у межах регіональної школи новаторства / Розвиток та саморозвиток педагогічної майстерності у сучасному освітньому просторі : тези доповідей Міжнародного форуму педагогічної майстерності (7–8 квітня 2015 року / редкол. : В.В. Зелюк (голова), Я.В. Сухенко, Н.І. Білик, З.В. Резніченко, І.О. Калініченко ; Полт. обл. ін.-т післяд. пед. освіти ім. М.В. Остроградського. – Полтава : ФОП Гаража М.Ф. – 2015. – С. 7–10.
3. Білик Н.І. Розвиток мережевої взаємодії регіональних і зональних шкіл новаторства керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників / Н. І. Білик // Наукова педагогічна думка. – 2014. – № 3(79). – С. 17–20.
4. Білик Н.І. Механізм трансформації новаторства в умовах регіону / Н. І. Білик // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 1 (24). – С. 40–45. – Режим доступу : <http://lib.vipro.org.ua/periodyuka.php?book=5153>
5. Остапчук О. Професійний саморозвиток і самопроекування в системі педагогічної освіти / О. Остапчук // Шлях освіти. – 2007. – № 4. – С. 13–18.
6. Слостенін В.А. Технологии проектирования образовательных систем и процессов // Школьные технологии. – 2000. – №2. – С. 4.

ТЕСТУВАННЯ ЯК МЕТОД ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Біляковська О. О.
Львів, Україна

Сучасні вимоги суспільства до якості освіти активізують пошук ефективних форм, методів та засобів діагностики навчальних досягнень учнів. Тестування є одним із методів діагностичного контролю сформованості знань, умінь і навичок учнів. Головна мета тестування – створення єдиної технології, процедури й інструментарію для об'єктивної і достовірної оцінки навчальних досягнень учнів.

За визначенням відомого тестолога В. Аванесова, «педагогічний тест – це система паралельних завдань специфічної форми, розташованих у зростаючому за ступенем складності порядку, що дає змогу якісно та ефективно виміряти рівень і структуру підготовки экзаменованих» [1, с. 25]. Тести, як інструмент діагностики виконують ряд функцій, а саме: діагностичну, навчальну, виховну, розвивальну, управлінську і прогностичну.

Тестування можна проводити на різних етапах процесу навчання:

- під час оперативного повторення навчального матеріалу;
- на етапі актуалізації опорних знань учнів;
- для комплексної перевірки домашнього завдання;
- для закріплення вивченого навчального матеріалу;
- у вигляді теоретичних заліків із розділів навчального предмету;
- як частину тематичної контрольної роботи.

Перш ніж застосовувати тести, вчитель має визначити мету навчальної теми і конкретного уроку зокрема. Більшість учителів розробляє і використовує тести чотирьох рівнів для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів (у відповідності до рівнів засвоєння навчального матеріалу учнями):

- тести на упізнання, розрізнення, співвідношення (I рівень – перевірка умінь учнів виконувати дії з підказкою);
- тести на підстановку, конструювання відповіді, тести-задачі, які вимагають виконання розрахунків на основі типових правил і алгоритмів (II рівень – виявлення умінь учнів самостійно відтворювати і застосовувати раніше засвоєні знання й уміння);
- тести, які містять нетипові задачі і задачі на прийняття рішень у нестандартних ситуаціях (III рівень – виявлення здібностей учнів до продуктивних евристичних дій);
- тести, які містять завдання проблемного характеру (IV рівень – виявлення умінь творчо використовувати одержані знання).

Більшість фахівців із проблем тестування вважають, що для учнів тести є безпосередньо тим критерієм, який дає їм змогу краще оцінити себе, з'ясувати мету та методи навчання. При правильному використанні тести допомагають як викладачам, так і учням. А при неправильному – можуть загальмувати процес навчання. Висловлюється також думка про неприпустимість і шкідливість використання з метою навчання одного тесту для цілого класу учнів, тому що для деяких учнів він може виявитися дуже легким, а для інших – важким. Отже, тести мають бути настільки індивідуалізовані, щоб кожен учень одержував тест, який відповідає його рівню засвоєння навчального матеріалу [2, с. 141].

Використання тестів у поєднанні з іншими видами контролю й оцінювання є досить ефективним, оскільки стимулює підготовку школярів до кожного уроку, сприяє підвищенню мотивації, створює однакові умови для всіх учнів, зменшує вплив сторонніх факторів, оптимізує роботу вчителя, дає змогу оперативно одержати інформацію про якість навчання.

Література

1. Аванесов В. С. Форма тестовых заданий : [учебное пособие для учителей школ, лицеев, преподавателей вузов и колледжей] / В. С. Аванесов. – М. : Центр тестирования, 2005. – 156 с.
2. Булах І. Є. Створюємо якісний тест : [навч. посіб.] / І. Є. Булах, М. Р. Мруга. – К. : Майстер клас, 2006. – 160 с.

ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГА ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Бовсуновська В.М.
Полтава, Україна**

Професійна готовність є закономірним результатом спеціальної підготовки, самовизначення, освіти й самоосвіти, виховання й самовиховання. Однією з важливих якостей педагога, умов успішності його як професіонала є готовність до інноваційної діяльності. Педагогічні інновації породжують проблеми, пов'язані з необхідністю поєднання інноваційних програм з державними програмами виховання і навчання, співіснування різних педагогічних концепцій.

Успішність інноваційної діяльності передбачає, що педагог усвідомлює практичну значущість різних інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні. Готовність до інноваційної педагогічної діяльності – особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і